

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie organizacji i trybu przeprowadzania przez wojewodów i organy celne kontroli oraz sposobu ich współdziałania z innymi organami

Na podstawie art. 116 ust. 3 ustawy z dnia o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr, poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Czynności kontrolne sprawowane przez organy, o których mowa w art. 115 ust. 1 i 2 ustawy z dniao promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr ..., poz. ...), zwanej dalej „ustawą”, są wykonywane jednoosobowo lub przez zespół osób, po okazaniu legitymacji służbowych i upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

2. Legitymacje służbowe oraz upoważnienia do przeprowadzania kontroli dla pracowników przeprowadzających kontrolę wydaje wojewoda.

3. Upoważnienia dla funkcjonariuszy celnych przeprowadzających kontrolę wydaje organ celny.

4. Upoważnienie do przeprowadzania kontroli powinno zawierać podstawę prawną kontroli, numer i datę wystawienia, imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe przeprowadzającego kontrolę, nazwę i adres jednostki kontrolowanej, temat oraz termin kontroli.

§ 2. 1. Kontrola może być przeprowadzana w dniach i w godzinach pracy jednostki kontrolowanej, a także w dniach wolnych od pracy lub poza normalnymi godzinami pracy, jeśli na terenie jednostki kontrolowanej przebywa osoba lub osoby wykonujące pracę.

2. Przeprowadzający kontrolę jest uprawniony do wstępu i poruszania się po terenie jednostki kontrolowanej i nie podlega rewizji osobistej.

3. Przeprowadzający kontrolę stosuje się do przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy oraz przepisów przeciwpożarowych, obowiązujących w jednostce kontrolowanej.

4. Przy wykonywaniu czynności kontrolnych przeprowadzający kontrolę może korzystać z pomieszczeń do pracy jednostki kontrolowanej.

§ 3. 1. Przeprowadzający kontrolę przeprowadza kontrolę w siedzibie jednostki kontrolowanej i w innych miejscach wykonywania pracy przez pracowników lub przez inne osoby świadczące pracę na rzecz tej jednostki.

2. Czynności kontrolne polegające na badaniu dokumentów bądź sporządzaniu ich odpisów, przesłuchiwanie osób podejrzanych o naruszenie przepisów ustawy, przesłuchiwanie świadków, żądaniu składania pisemnych lub ustnych wyjaśnień mogą być, za zgodą kierownika jednostki kontrolowanej lub osoby upoważnionej przez kierownika tej jednostki, prowadzone w siedzibie wojewody lub organu celnego.

§ 4. W toku kontroli przeprowadzający kontrolę jest uprawniony w szczególności do:

- 1) dokonania oględzin miejsc wykonywania pracy;
- 2) sprawdzania dokumentów tożsamości pracowników i osób wykonujących inne prace zarobkowe oraz innych osób przebywających na terenie jednostki kontrolowanej;
- 3) badania dokumentów znajdujących się w jednostce kontrolowanej;
- 4) wykonywania zdjęć fotograficznych i wykorzystywania innych środków audiowizualnych do udokumentowania stanu faktycznego;
- 5) przesłuchiwania osób podejrzanych o naruszenie przepisów ustawy;
- 6) przesłuchiwania świadków;
- 7) żądania od kierującego jednostką kontrolowaną oraz od osób, o których mowa w pkt. 2, składania pisemnych i ustnych wyjaśnień.

§ 5. 1. Przeprowadzający kontrolę może sporządzać odpisy, wyciągi lub kserokopie z dokumentów.

2. Zgodność odpisów i wyciągów oraz kserokopii z dokumentów poświadcza kierujący jednostką kontrolowaną lub inna upoważniona osoba.

§ 6. 1. Ustalenia z kontroli opisuje się w protokole kontroli, który powinien zawierać w szczególności:

- 1) klauzulę tajności wynikającą z treści informacji zawartych w protokole, zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych;
- 2) imię i nazwisko kierującego jednostką kontrolowaną, pełną nazwę i dokładny adres tej jednostki;
- 3) imię i nazwisko przeprowadzającego kontrolę oraz numer i datę upoważnienia do przeprowadzenia kontroli;
- 4) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 5) temat kontroli;
- 6) okres objęty kontrolą;
- 7) fakty ustalone w toku kontroli, a w szczególności dotyczące stwierdzonych nieprawidłowości;
- 8) wskazanie osób odpowiedzialnych za stwierdzone nieprawidłowości;
- 9) adnotację o sporządzeniu odpisów, wyciągów i kserokopii;
- 10) wyszczególnienie załączników do protokołu;
- 11) datę i miejsce podpisania protokołu.

2. Protokół kontroli podpisuje przeprowadzający kontrolę i kierujący jednostką kontrolowaną, a w razie jego nieobecności – osoba pełniąca jego obowiązki.

3. Jeżeli przed podpisaniem protokołu kierujący jednostką kontrolowaną lub osoba pełniąca jego obowiązki zgłosi, na piśmie, w terminie nieprzekraczającym 14 dni od dnia jego otrzymania, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole, przeprowadzający kontrolę jest obowiązany dokonać ich analizy, zbadać przedstawione dowody, ustosunkować się do zastrzeżeń i w uzasadnionych przypadkach uzupełnić protokół.

4. Jeżeli kierujący jednostką kontrolowaną lub osoba pełniąca jego obowiązki odmówi podpisania protokołu, przeprowadzający kontrolę zamieszcza w protokole odpowiednią adnotację o przyczynach odmowy podpisania lub braku podania przyczyn.

5. Protokół sporządza się w dwóch egzemplarzach – po jednym dla kierującego jednostką kontrolowaną i dla przeprowadzającego kontrolę.

6. Jeżeli stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte przed zakończeniem kontroli, przeprowadzający kontrolę zamieszcza w protokole odpowiednią adnotację.

7. W protokole nie można dokonywać poprawek, skreśleń ani uzupełnień bez omówienia ich na końcu protokołu, z wyjątkiem sprostowania oczywistych omyłek pisarskich i rachunkowych, które parafuje przeprowadzający kontrolę, oznaczając parafy datą ich dokonania.

§ 7. W razie przeprowadzenia kontroli, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości przeprowadzający kontrolę sporządza notatkę z kontroli zawierającą odpowiednio dane zawarte w § 6 ust. 1 pkt 1 – 6 oraz pkt 9 – 11. W tym przypadku nie stosuje się przepisu § 6 ust. 1 pkt 7 i 8. Przepis § 6 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

§ 8. 1. W przypadku stwierdzenia w toku kontroli naruszenia przepisów ustawy, wojewoda lub organ celny występuje z wnioskiem do właściwego sądu rejonowego o ukaranie osób, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 8, z wyłączeniem przypadków, o których mowa w art. 118 ust. 4 i art. 121 ust. 2 ustawy.

2. Niezależnie od działań, o których mowa w ust. 1, wojewoda lub organ celny zawiadamia o naruszeniu przepisów ustawy właściwe organy a w szczególności:

- 1) Zakład Ubezpieczeń Społecznych - gdy chodzi o naruszenie przepisów w zakresie ubezpieczenia społecznego oraz składek na Fundusz Pracy;
- 2) Państwową Inspekcję Pracy – gdy chodzi o naruszenie przepisów prawa pracy;
- 3) izbę skarbową – gdy chodzi o naruszenie przepisów prawa podatkowego;
- 4) Policję, Straż Graniczną – gdy chodzi o naruszenie przepisów o cudzoziemcach;
- 5) prokuraturę – gdy chodzi o podejrzenie popełnienia czynu zabronionego.

§ 9. 1. Wojewodowie oraz organy celne współpracują w zakresie kontroli w szczególności ze związkami zawodowymi, Państwową Inspekcją Pracy, Policją, Strażą Graniczną, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych oraz urzędami kontroli skarbowej – zwanymi dalej „jednostkami współdziałającymi”.

2. Wojewodowie, organy celne oraz jednostki współdziałające:

- 1) przekazują sobie uwagi i informacje o uchybieniach ujawnionych w toku kontroli, mogące stanowić materiał do wykorzystania w zakresie wykonywanych przez nie zadań;
- 2) mogą, na podstawie porozumienia, organizować wspólne kontrole, o ile nie naruszy to innych przepisów.

3. Wojewodowie oraz organy celne mogą występować do jednostek współdziałających z wnioskami o przeprowadzenie kontroli lub o delegowanie przez te jednostki swoich przedstawicieli do udziału w inicjowanych przez siebie kontrolach.

4. Wojewodowie, organy celne i jednostki współdziałające mogą organizować wspólne szkolenia i narady w sprawie zadań, form i metod kontroli lub dokonywania ocen wyników przeprowadzonych kontroli.

§ 10. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 września 2003 r. w sprawie organizacji i trybu przeprowadzania przez wojewodów i organy celne kontroli oraz zasad współdziałania z innymi organami (Dz. U. 176, poz. 1710).

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

I. Opis proponowanych regulacji

Projekt rozporządzenia określa organizację i tryb przeprowadzania przez wojewodów i organy celne kontroli oraz sposób ich współdziałania z innymi organami.

Konieczność wydania niniejszego rozporządzenia wynika z delegacji zawartej w art. 116 ust. 3 ustawy z dnia o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy.

W projekcie rozporządzenia ujęto regulacje prawne wynikające z przepisów art. 115 ust. 1 i 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Regulacje te dotyczą organizacji i trybu przeprowadzania przez wojewodów kontroli przestrzegania przepisów ustawy oraz organizacji i trybu przeprowadzania przez organy celne kontroli legalności wykonywania pracy przez cudzoziemców. Projekt ten określa również sposób współdziałania wojewodów i organów celnych z innymi organami.

Projekt rozporządzenia w odniesieniu do obecnie obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 września 2003 r. w sprawie organizacji i trybu przeprowadzania przez wojewodów i organy celne kontroli oraz zasad współdziałania z innymi organami wprowadza dodatkowe regulacje prawne:

- 1) umożliwia przesłuchanie osób podejrzanych o naruszenie przepisów ustawy;
- 2) nakłada obowiązek podania w protokole kontroli okresu objętego kontrolą;
- 3) w przypadku przeprowadzenia kontroli, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości, umożliwia wojewodom skierowanie do sądów wniosków o ukaranie w przypadkach, o których mowa w art. 118 ust. 4 i art. 121 ust. 2 ustawy.

II. Ocena przewidywanych skutków społeczno – gospodarczych wynikających z projektu rozporządzenia:

1. Podmioty objęte rozporządzeniem:

Przepisy rozporządzenia będą dotyczyć:

- wojewodów i organów celnych,
- pracodawców, jednoosobowych przedsiębiorców i innych instytucji,
- osób fizycznych.

2. Wpływ rozporządzenia na finanse publiczne, rynek pracy i rozwój regionalny.

Wprowadzenie w życie projektu rozporządzenia nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa w postaci zwiększenia wydatków, a przyczyni się do zwiększenia jego dochodów, ponieważ przychody z tytułu kar pieniężnych wymierzanych na podstawie art. 114 ust. 1 i 2 oraz art. 118 – 123 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy stanowią dochód budżetu państwa. Działające od 1995 roku służby realizujące ustawową kontrolę przestrzegania przepisów ustawy (tzw. kontrola legalności zatrudnienia), przeprowadziły w latach 1995 – 2002 376 207 kontroli, w wyniku których między innymi stwierdzono 107 204 przypadków zatrudnienia

lub powierzenia innej pracy zarobkowej bezrobotnym bez zawiadomienia urzędu pracy. Do Kolegiów ds. Wykroczeń i Sądów Rejonowych skierowano 76 132 wniosków o ukaranie. Udowodniono prowadzenie nielegalnego pośrednictwa pracy 367 podmiotom. Największym osiągnięciem tych służb było doprowadzenie do 50 114 przypadków tzw. legalizacji, tzn. do podpisania przez pracodawcę umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej z pracownikiem, który do dnia kontroli był zatrudniony „na czarno”. Działalność kontrolna i profilaktyczna służb kontroli legalności zatrudnienia miała i ma duży wpływ na likwidowanie patologii występujących na rynku pracy.

3. Konsultacje:

Projekt tego rozporządzenia zostanie przedłożony Naczelnej Radzie Zatrudnienia, w skład której wchodzi przedstawiciele organizacji związkowych, pracodawców oraz organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego. Projekt będzie zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

III. Wstępna opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Proponowane w projekcie regulacje nie pozostają w kolizji z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.